

9A:4

Ägare till fastighet i område som inte omfattas av stads- eller byggnadsplan har inte kunnat åläggas att betala avgifter till kommunen för avledning av dagvatten från fastigheten.

F.A. ägde fastigheten i Höganäs kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning och är ansluten till anläggningen såvitt gäller renvatten samt spillvattenavlopp. Den ingår i ett tätbebyggt villaområde beläget i en sluttning västerut mot Öresund. Bebyggelsen består huvudsakligen av bostäder för helårsboende. Stadsplan eller byggnadsplan finnes ej för området. Fastigheten har en yta om 951 m² och är bebyggd med ett mindre bostadshus samt ett uthus. Bostadshuset ligger på en kulle ungefär mitt på fastigheten. Norr om fastigheten löper Backsippevägen. I övrigt gränsar den till andra fastigheter. Marken består av grus och sand och är gräsbevuxen. I gränsen till den västra grannfastigheten växer några pilträäd och rönnar. -- Kommunen påförde F.A. avgift för bl. a. avledning av dagvatten från fastigheten.

Under påståendet att kommunen inte hade laga grund för sådant avgiftsuttag yrkade F.A. fastställt att han inte var avgiftsskyldig för avledning av dagvatten från fastigheten.

Kommunen bestred bifall till yrkandet.

F.A. anförde: Det finns inte något behov att avleda dagvatten från hans fastighet. Den nederbörd som faller rinner ner i marken utan att vålla några skador på andra fastigheter. På grund av lutningsförhållandena inom området kan vatten inte rinna annat än mot den västra grannfastigheten. Det har aldrig hänt att vatten trängt in i källaren till bostadshuset på den fastigheten. Markens beskaffenhet gör att det är mycket torrt i området. Det regn som faller behövs därför för växtligheten.

Kommunen genmälde: Avgiftsanspråket grundas på 9 § lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar. - Bostadsområdet ligger i en sluttning mot havet. För att förhindra att den naturliga vattenavrinningen förorsakar olägenheter på de lägre belägna fastigheterna erfordras särskild avledning av dagvattnet från fastigheterna inom området. F.A. kan inte avleda dagvattnet från sin fastighet på annat sätt än genom det kommunala avloppsledningsnätet. Från kommunens sida eftersträvas faktisk anslutning av dagvattenavlopp från alla fastigheter i området. Det är av underordnad betydelse att markens förmåga att släppa igenom vatten varierar något mellan fastigheterna. Endast om så gott som samtliga fastigheter anslutes blir avledandet effektivt. Bara i undantagsfall kan kommunen godta att anslutning inte sker. Anledningen till att kommunen kräver anslutning av dagvattenavlopp till det kommunala avloppsnätet är att man vill förebygga vattenskador i källare, för vilka kommunen eljest skulle kunna bli ersättningsskyldig.

Va-nämnden yttrade:

Med allmän va-anläggning avses i lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar (va-lagen) anläggning, som har till ändamål att bereda bostadshus eller annan bebyggelse vattenförsörjning och avlopp och som drives av kommun eller, om den drives av annan, förklarats för allmän enligt 31 § nämnda lag. – Vad beträffar de delar av Höganäs kommuns va-anläggning som berör det villaområde i vilket F.A:s fastighet ingår är upplyst att anläggningen består av, förutom ledningar för vattenförsörjning, ledningar i vilka omhändertages dels

spillvatten från bebyggelsen, dels dagvatten från fastigheter och annan mark inom området. Till den del anläggningen har till ändamål att bereda vattenförsörjning och avleda spillvatten är anläggningen otvivelaktigt att anse såsom allmän va-anläggning. Av grunderna för 1 § va-lagen jämfört med 8 kap 1 § vattenlagen (1918:423) följer emellertid att verksamheten, såvitt den består i att avleda dagvatten från fastigheter och annan mark inom villaområdet - vilket ej omfattas av stadsplan eller byggnadsplan - inte är att hänföra till sådan verksamhet, beträffande vilken va-lagen äger tillämpning. (Jämför till det nu sagda prop. 1970: 118 s 124 samt prop. 1955:121 s 70.)

Kommunen har förklarat sig grunda sitt avgiftsanspråk mot F.A. på 9 § va-lagen, vilken bestämmelse föreskriver skyldighet för ägare av fastighet inom allmän va-anläggnings verksamhetsområde att betala avgifter till anläggningens huvudman, under förutsättning att fastigheten behöver anordningar för vattenförsörjning och avlopp samt behovet inte kan med större fördel tillgodoses på annat sätt.

Utredningen i målet föranleder i och för sig till det bedömandet att F.A:s fastighet inte under nuvarande förhållanden behöver några anordningar för att avleda dagvatten från fastigheten. Alldeles oavsett det nu sagda följer emellertid av vad som anförts förut att det i varje fall inte innan planläggning genom stadsplan eller byggnadsplan kommit till stånd föreligger någon på va-lagens bestämmelser grundad skyldighet för F.A. att betala avgifter till kommunen för dagvattenavledning.

Va-nämnden biföll F.A:s talan.

Beslut: 1975-02-06, BVA 11

Mål nr: VA 37/73

Litteratur: Bouvin-Hedman s. 74